

A Review of Portable Air Cleaner Devices: Purification Processes, Performance Standards, and Effectiveness in Controlling Indoor Air Pollutants

Kamaladdin Abedi^{1,2*}

¹ Environmental Health Research Center, Research Institute for Health Development, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran

² Department of Occupational Health Engineering, Faculty of Health, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran

Article history:

Received: 08 March 2023

Revised: 16 June 2023

Accepted: 19 June 2023

ePublished: 28 October 2023

***Corresponding author:** Kamaladdin Abedi, Environmental Health Research Center, Research Institute for Health Development, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran
Department of Occupational Health Engineering, Faculty of Health, Kurdistan University of Medical Sciences, Sanandaj, Iran

Email: kamal.abedi@gmail.com

Abstract

Background and Objective: Indoor air pollutants are among the five most important environmental health risks. In recent years, concerns regarding indoor air quality in buildings have increased. This review has investigated studies conducted on portable air cleaners.

Materials and Methods: After determining the keywords, conducting comprehensive searches in the internet databases, and taking into account the inclusion and exclusion criteria, a complete review was conducted to obtain the latest findings and the general trend of the studies.

Results: Portable air cleaner devices are very diverse and are divided based on the type of technology used. Many standards have been developed to evaluate the performance of these devices in different countries, but none of them cover all aspects of performance. The effectiveness of these devices in removing VOCs is between 20% and 80%, depending on the type of technology and other influencing factors, and their effectiveness in removing suspended particles is between 70% and 95% on average. Furthermore, their efficiency in controlling COVID-19 is reported to be above 80% in cases where HEPA filters with grades 13 and above are used.

Conclusion: Devices equipped with the HEPA filtration process have been found to be very effective in controlling indoor suspended particles. The use of devices equipped with UVGI, plasma, and ozone technologies should be accompanied by caution due to dangerous by-products.

Keywords: Indoor air pollution, Performance standards, Portable air cleaners, Purification processes

Please cite this article as follows: Abedi K. A Review of Portable Air Cleaner Devices: Purification Processes, Performance Standards, and Effectiveness in Controlling Indoor Air Pollutants. *J Occup Hyg Eng.* 2023; 10(3): 156-166. DOI: 10.32592/joohe.10.3.156

Extended Abstract

Background and Objective

Indoor air pollution is among the five significant environmental health risks [1, 2]. Typically, the best approach to reduce this risk is to control or eliminate pollution sources, or to exchange building air with outside air. However, air exchange is constrained by weather conditions and external air pollution [3, 4]. Therefore, air purification systems have been developed. Generally, these systems come in two types: fixed and portable [5]. Fixed purifiers are installed in the pathways of central heating ducts or building HVAC systems [6], while portable air purifiers can be moved to different rooms within a building [7]. This article focuses primarily on portable air purification devices (Portable air cleaners (PACs)). The idea of using PACs is not new. Studies show that since the 1930s, these devices have been used to improve the health of asthma patients or those with respiratory allergies [8-11]. However, commercially available PACs with a wide range of diversity have come into the market since the 1980s [12-14], and especially in the last two decades, they have seen significant development due to the substantial increase in indoor and outdoor air pollution, particularly in the last three years with the spread of the COVID-19 pandemic [15-25].

Despite the widespread use of PACs, there is little quantitative knowledge about these devices. Their performance indicators and standards have not been clearly outlined, and there is no global standard or unit indicator for evaluating their performance. Additionally, there is limited information about the selection and maintenance of PACs. Therefore, this study delves into examining studies conducted in the field of PACs. The classification of these devices, pollutant removal efficiency, standards and indicators used in performance assessment, their efficacy in controlling COVID-19, and their future developments have been analyzed.

Materials and Methods

In order to conduct this study, comprehensive research was carried out on the Scopus, Google Scholar, and Web of Science databases. The criterion for including all valid English studies published between 1980 and 2022 in the field of PACs.

Following the search, studies that did not meet the following criteria were excluded: being related to outdoor air pollution control (environmental), being related to in-duct purifiers or HVAC air handlers, being purely laboratory or simulation studies, and not being directly related to PAC. In total, 1314 studies were found, and through several stages, 50 studies were selected for review. The selected studies were carefully examined to obtain the latest findings and the overall trends of current and future studies.

Results & Discussion

PACs consist of a body, an air intake, filter components, and electronic control units [26]. In many cases, features such as remote control, a panel or touchscreen display, filter replacement

alerts, and so on, have been added to them [27]. The air purification processes in PACs can be categorized into three groups: suspended particle filtration processes, biological suspended particle filtration processes, and gas and vapor filtration processes [23]. Table 1 briefly illustrates these processes.

Typically, the information needed for a confident selection of a PAC may include performance evaluation indicators for these devices, information about the device's filters, the noise level of the device, and safety aspects, particularly regarding the clean output free from ozone and other harmful pollutants [23- 28].

Despite the extensive use of PACs, especially in countries such as the United States and China, there is currently no specific international standard registered for the performance of these devices [29-43]. According to the standards of the United States, Canada, and Japan, a PAC device should have a CADR of at least 12, 4, and 8 times the room dimensions in square meters, respectively [44, 45]. Additionally, the World Health Organization (WHO) has deemed PAC devices with MERV 13 and 14 filters effective in controlling COVID-19 in its guidance [46].

One of the important factors in selecting PACs is the Air Changes Per Hour (ACH) rate. This indicator can be converted to CADR and thus can be used as a criterion for selecting these devices [47-50]. Considering the majority of studies' reports (particle size greater than 5.0 μ m), theoretically, complete removal of these particles by PACs is possible [51-60]. Zhao and colleagues have reported nearly 100% efficiency by 100 commonly used PAC devices in China, although the particles mentioned in this study were non-biological [61].

PACs with HEPA-like filters can have a high efficacy in reducing the COVID-19 pollution load [47, 50, 62-64]. Zhao and colleagues have suggested that the use of PACs in COVID-19 control should be done cautiously and as a complement to other methods such as air exchange, air disinfection, and so on [61].

Conclusion

This study has focused on examining PAC devices, air purification processes, performance standards, and the effectiveness of these devices in removing indoor air pollutants. Devices that employ HEPA filtration technology have proven highly efficient in managing airborne particles indoors. The utilization of devices featuring UVGI, plasma, and ozone technologies should be approached carefully due to the potentially hazardous side effects they may produce.

One limitation of this study is that most studies conducted in the past have been carried out in test chambers on the devices, and the number of studies conducted in real environments is limited. Therefore, the conclusions drawn are also confined to the results of test chambers. Additionally, due to the lack of studies conducted in various climatic conditions, including moist and arid conditions, the results of this study cannot be generalized to all climatic conditions.

مروری بر دستگاه‌های قابل حمل تصفیه هوا: فرآیندهای تصفیه، استانداردهای عملکرد، اثربخشی در کنترل آلاینده‌های هوای محیط‌های داخلی

کمال الدین عابدی *^{۲،۱}

^۱ پژوهشکده توسعه سلامت، مرکز تحقیقات بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران
^۲ گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران

چکیده

سابقه و هدف: آلودگی‌های هوای داخل ساختمان‌ها در میان پنج ریسک مهم سلامت محیط زیست قرار دارند. در سال‌های اخیر، نگرانی‌ها در ارتباط با هوای داخل ساختمان‌ها افزایش یافته است. در این مطالعه، به بررسی مطالعات انجام شده در حوزه تصفیه‌کننده‌های قابل حمل هوا پرداخته شده است.

مواد و روش‌ها: پس از تعیین کلمات کلیدی و انجام جستجوهای جامع در پایگاه‌های اینترنتی با در نظر گرفتن معیار ورود و خروج، بررسی‌های کاملی به منظور دریافت آخرین یافته‌ها و روند کلی مطالعات انجام گرفت.

یافته‌ها: دستگاه‌های قابل حمل تصفیه هوا تنوع بسیار زیادی دارند و براساس نوع فناوری مورد استفاده تقسیم‌بندی می‌شوند. استانداردهای زیادی برای ارزیابی عملکرد این دستگاه‌ها در کشورهای مختلف، توسعه یافته است، اما هیچ کدام همه جنبه‌های عملکردی را دربر نمی‌گیرند. اثربخشی حذف VOCs توسط این دستگاه‌ها با توجه به نوع فناوری و سایر فاکتورهای اثرگذار، بین ۲۰ تا ۸۰ درصد و اثربخشی آن‌ها در حذف ذرات معلق به طور میانگین بین ۷۰ تا ۹۵ درصد بوده است. همچنین، کارایی این دستگاه‌ها در کنترل کووید-۱۹ در مواردی که فیلتر شبه هپا با گرید ۱۳ و بالاتر استفاده شده است، بالای ۸۰ درصد گزارش شده است.

نتیجه‌گیری: دستگاه‌های مجهز به فیلتراسیون هپا در کنترل ذرات معلق محیط‌های داخلی بسیار موثر تشخیص داده شده است. استفاده از دستگاه‌های مجهز به فناوری‌های UVGI، پلاسما و ازن، به دلیل تولید محصولات فرعی خطرناک باید بسیار با احتیاط همراه باشد.

واژگان کلیدی: دستگاه‌های قابل حمل تصفیه هوا، فرآیندهای تصفیه، استانداردهای عملکرد، آلودگی‌های هوای محیط‌های داخلی

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۱/۱۲/۱۷

تاریخ ویرایش مقاله: ۱۴۰۲/۰۳/۲۶

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۲/۰۳/۲۹

تاریخ انتشار مقاله: ۱۴۰۲/۰۸/۰۶

تمامی حقوق نشر برای دانشگاه علوم پزشکی همدان محفوظ است.

* نویسنده مسئول: کمال الدین عابدی، پژوهشکده توسعه سلامت، مرکز تحقیقات بهداشت محیط، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران
گروه مهندسی بهداشت حرفه‌ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی کردستان، سنندج، ایران
ایمیل: kamal.abedi@gmail.com

استناد: عابدی، کمال الدین. مروری بر دستگاه‌های قابل حمل تصفیه هوا: فرآیندهای تصفیه، استانداردهای عملکرد، اثربخشی در کنترل آلاینده‌های هوای محیط‌های داخلی. مجله مهندسی بهداشت حرفه‌ای، تابستان ۱۴۰۱، ۲(۲): ۱۶۶-۱۵۶.

مقدمه

سیستم‌ها دارای دو نوع ثابت و قابل حمل هستند [۵]. تصفیه‌کننده‌های ثابت در مسیر کانال‌های حرارت مرکزی یا تهویه مطبوع ساختمان نصب می‌شوند [۶]، درحالی‌که تصفیه‌کننده‌های قابل حمل هوا را می‌توان در اتاق‌های مختلف ساختمان جابه‌جا کرد [۷]. در این مقاله تمرکز اصلی بر روی دستگاه‌های قابل حمل تصفیه هوا (Portable air cleaners (PACs)) می‌باشد.

ایده استفاده از PACs ایده جدیدی نیست. مطالعات نشان می‌دهند که از دهه ۱۹۳۰ به بعد، این دستگاه‌ها برای بهبود بیماران دارای آسم یا آلرژی‌های تنفسی به کار رفته‌اند [۸-۱۱]. اما از دهه

آلودگی‌های هوای داخل ساختمان‌ها در میان پنج ریسک مهم سلامت محیط‌زیست قرار دارند [۱، ۲]. این آلودگی‌ها می‌توانند ذرات معلق یا گاز باشند و گستره وسیعی از آلاینده‌ها از دود سیگار گرفته تا انواع ویروس‌ها را شامل می‌شوند. معمولاً بهترین روش کاهش این ریسک، کنترل یا حذف منابع آلودگی یا تعویض هوای ساختمان با هوای خارج از ساختمان‌ها است. اما تعویض هوا تحت تأثیر شرایط آب و هوایی و همچنین آلودگی‌های هوای خارج ساختمان‌ها با محدودیت همراه است [۳، ۴]. به همین جهت سیستم‌های تصفیه‌کننده هوا توسعه یافته‌اند. به‌طورکلی، این

دستگاه‌ها وجود دارد. شاخص‌های عملکرد و استانداردهای آن‌ها به روشنی تشریح نشده است و استاندارد یا شاخص واحدی در سطح جهانی برای ارزیابی عملکرد آن‌ها وجود ندارد. همچنین، اطلاعات کمی پیرامون شیوه انتخاب و نحوه نگهداری از PACs وجود دارد. بنابراین، در این مطالعه، به بررسی مطالعات انجام شده در حوزه PACs پرداخته شده است. تقسیم‌بندی این دستگاه‌ها، کارایی حذف آلاینده‌ها، استانداردها و شاخص‌های مورد استفاده در ارزیابی عملکرد، کارایی آن‌ها در کنترل کووید-۱۹ و توسعه آن‌ها در آینده مورد تحلیل قرار گرفته است.

روش کار

به منظور انجام این مطالعه، تحقیقات جامعی در پایگاه‌های Scopus، Google scholar و Web of Science انجام گرفت. معیار ورود تمامی مطالعات انگلیسی معتبر منتشر شده در فاصله زمانی ۱۹۸۰ تا ۲۰۲۲ میلادی که در حوزه PACs انجام شده بودند، بر این اساس، کلمات کلیدی جستجو شده شامل دستگاه قابل حمل تصفیه هوا، آلودگی هوای داخل ساختمان، استاندارد آزمون عملکرد، اتاق، خودرو، کابین قطار، هواپیما، فضای اداری، فضای مسکونی، استادیوم، ویترو، زندان، آپارتمان، خانه، کلاس، کلینیک، آزمایشگاه، بیمارستان، هیپ، کربن فعال، UVGI، PCO، پلاسما، کاتالیست، ازن، یونیزه کننده هوا، گردوغبار، دود سیگار، PM_{2.5}، PM₁₀، ویروس، باکتری، کپک، قارچ، کووید-۱۹، گرده گیاهان، مایت، هیدروکربن‌های آلی فرار، مونوکسید کربن، بو، آلرژن، سوسک، مو و کرک گربه و حیوانات خانگی بودند. پس از جستجو، مطالعاتی که معیارهای زیر را نداشتند، حذف شدند: در حوزه کنترل آلودگی هوا خارج ساختمان (محیطی) بودند، در زمینه تصفیه‌کننده‌های داخل کانال‌ها یا هواسازهای تهویه مطبوع بودند، مطالعات آزمایشگاهی یا شبیه‌سازی بودند و در ارتباط مستقیم با PAC نبودند. در کل ۱۳۱۴ مطالعه یافت گردید که طی چندین مرحله از بین آن‌ها ۵۰ مطالعه برای بررسی انتخاب گردید. مطالعات انتخاب شده به منظور دریافت آخرین یافته‌ها و روند کلی مطالعات در حال و آینده به دقت مورد بررسی قرار گرفتند.

نتایج و بحث

در PACs از یک یا چند مکانیسم تصفیه هوا استفاده می‌شود که بسته به نوع مکانیسم‌های مورد استفاده، این دستگاه‌ها دارای ساختارهای متفاوتی است ولی به طور کلی می‌توان گفت که این دستگاه‌ها دارای بدنه، هواکش، قسمت فیلترها و قسمت کنترل الکترونیکی هستند [۲۶]. همچنین، امروزه PACs علاوه بر عملکرد اصلی خود، به بسیاری از ابزارهای دیگر مانند بو زدا، مرطوب‌کننده هوا و حتی به دام اندازی پشه نیز مجهز شده‌اند. در سال‌های اخیر برای استفاده راحت‌تر از این دستگاه‌ها، در بسیاری از موارد ابزارهایی همچون کنترل از راه دور، پنل یا صفحه‌نمایش لمسی،

۱۹۸۰ به بعد این دستگاه‌ها به شکل تجاری و با تنوع زیاد وارد بازار شده‌اند [۱۴-۱۲] و به‌ویژه در دو دهه اخیر به دنبال افزایش چشمگیر آلودگی‌های هوای داخل و همچنین خارج ساختمان‌ها و به‌ویژه در سه سال اخیر با گسترش پاندمی کووید-۱۹، توسعه زیادی یافته‌اند [۱۸-۱۴]. گزارش‌ها حاکی از آن است که در ایالات متحده در یک دهه اخیر استفاده از این دستگاه‌ها در مکان‌های مسکونی گسترش بیش از ۳۰ درصدی داشته است [۱۹]. همچنین، گزارش مطالعه گروه Freedomia نشان می‌دهد که تقاضای بازار جهانی در سال ۲۰۱۹ برای این دستگاه‌ها بیش از ۱۰ میلیارد دلار بوده است [۲۰].

تعریف استاندارد و دقیقی برای PACs در متون علمی موجود نیست. اما به‌طور کلی می‌توان گفت PACs تمامی دستگاه‌های الکتریکی مورد استفاده در مکان‌های خانگی، اداری، تجاری، صنعتی (بخش اداری و دفتری صنعت) و داخل خودروها را شامل می‌شود که قابلیت انتقال از یک مکان به مکانی دیگر را دارند و به منظور حذف آلودگی‌های هوای محیط داخل طراحی شده است. این دستگاه‌ها در حالت‌های ایستاده، رومیزی، دیواری و چندحالتی وجود دارند [۲۱، ۱۴]. در این دستگاه‌ها تاکنون از بیشتر فناوری‌های موجود تصفیه هوا شامل فیلتراسیون مکانیکی (هپا و ...)، ته‌نشینی الکتروستاتیکی، یون‌سازی، تشعشع UV باکتری کش (UVGI)، اکسیداسیون فوتوکاتالیستی (PCO)، اکسیداسیون پلاسمایی، اکسیداسیون به کمک ازن و جذب سطحی (کربن فعال و ...) استفاده شده است [۲۲، ۲۳]. در سال‌های اخیر دستگاه‌های PAC بیشتر به شکل هیبریدی ساخته شده است و سازندگان آن‌ها ادعا می‌کنند که هر دو نوع آلودگی هوا (ذرات معلق و گازها و بخارها) توسط آن‌ها تصفیه می‌شود و حتی در بسیاری از موارد، تعداد بیشتر فیلتر استفاده شده در آن‌ها به مزیتی برای رقابت در بازار تبدیل شده است.

مطالعات حوزه PAC در ۲۰ سال گذشته به دلیل افزایش آلودگی‌های هوای محیط‌های داخلی و به‌ویژه در چند سال اخیر با انتشار ویروس کووید-۱۹، گسترش بیشتری یافته‌است. در این رابطه، بر اساس گزارش Novoselac و Siegel، در صورتی که PACs در داخل ساختمان جابه‌جا شوند، ۲/۵ برابر بیشتر از حالتی که ثابت باشند عمل تصفیه ذرات معلق هوا را انجام می‌دهند [۱۵]. همچنین، گزارش Hart و همکاران نشان می‌دهد که استفاده از PACs مجهز به فیلتر الکتروستاتیکی به میزان ۸۰-۶۵ درصد در کاهش ذرات معلق PM_{2.5} در داخل خانه‌های دارای بخاری‌های چوب سوز مؤثر بوده است [۲۴].

به‌علاوه، مطالعه Molgaard و همکاران مشخص نمود که شاخص نرخ دریافت هوای پاک (CADR) برای PACs مجهز به فرآیند یونیزاسیون، فیلتر الکتروستاتیکی و فیلتراسیون هپا برای ذرات بالاتر از ۱۰۰ نانومتر، به ترتیب ۴۰، ۷۰ و بین ۱۰۰ تا ۳۰۰ مترمکعب بر ساعت بود. برای ذرات پایین‌تر از اندازه‌ی گفته شده، راندمان فرآیند یونیزاسیون بهتر بود [۲۵].

هشدار تعویض فیلتر و ... نیز به آن‌ها اضافه شده است. هم‌چنین دستگاه‌های تصفیه هوا اغلب دارای طراحی زیبایی هستند و از نظر سبک طراحی و ظرفیت و مدل و کاربرد بسیار متنوع هستند و به راحتی با فضاهای مسکونی یا کاری هماهنگ می‌شوند [۲۷]. این موارد شاید بخشی از دلایل گسترش و محبوبیت چشمگیر PACs

در سال‌های اخیر باشند. فرآیندهای تصفیه هوا در PACs را می‌توان به سه گروه فرآیندهای تصفیه ذرات معلق، فرآیندهای تصفیه ذرات معلق بیولوژیکی و فرآیندهای تصفیه گازها و بخارها تقسیم کرد [۲۳]. جدول ۱ به اختصار این فرآیندها را نشان می‌دهد.

جدول ۱. فرآیندهای استفاده‌شده در PACs جهت تصفیه آلودگی‌های هوای داخل ساختمان

نوع آلاینده قابل تصفیه	فرآیند تصفیه
ذرات معلق (گردوغبار و ...)	فیلتراسیون مکانیکی (فیلترهای H13, G4 و ...) ته‌نشینی الکتروستاتیکی یون‌سازی UVGI
ذرات معلق بیولوژیکی (باکتری، ویروس، قارچ و ...)	فیلتراسیون مکانیکی (H13, H14 و ...) ضد عفونی با ازن PCO پلازما
گازها و بخارها	جذب سطحی (کربن فعال و ...) اکسیداسیون ازن اکسیداسیون بیولوژیکی

استانداردها و شاخص‌های عملکرد

عملکرد دستگاه‌های PAC معمولاً توسط چشم و سایر حواس انسان قابل تشخیص نیست. هم‌چنین، امروزه دستگاه‌های PAC بسیار متنوعی از نظر شکل، اندازه، ساختار و فناوری‌های تصفیه هوا در بازار ارائه شده‌اند. این موارد انتخاب یک دستگاه را برای خریدار که بهترین تناسب را با محل زندگی یا کار او داشته باشد، بسیار مشکل می‌کند. هم‌چنین، خریدار معمولاً نمی‌داند چه اطلاعات فنی باید از فروشنده درخواست نماید تا آن‌ها را ارزیابی کند درک تفاوت‌های PACs موجود در بازار و صحت سنجی ادعاهای سازندگان این دستگاه‌ها برای افراد غیرمتخصص بسیار مشکل است. معمولاً اطلاعاتی که خریدار به منظور انتخاب مطمئن یک PAC نیاز دارد می‌تواند شامل مواردی از قبیل شاخصی برای ارزیابی عملکرد این دستگاه‌ها، اطلاعاتی در مورد فیلترهای دستگاه، تراز صدای دستگاه و ایمنی به‌ویژه درباره خروجی پاک و عاری از ازن و سایر آلاینده‌های مضر باشد [۲۸، ۲۳].

با وجود گسترش استفاده از PACs به‌ویژه در کشورهای هم‌چون ایالات‌متحده و چین، تاکنون هیچ استاندارد بین‌المللی اختصاصی برای عملکرد این دستگاه‌ها ثبت نشده است. استاندارد بین‌المللی ISO 29464:2017 در مواردی به کار رفته است اما این استاندارد در اصل مربوط به فیلترهای تهویه عمومی است و به‌طور اختصاصی برای PACs طراحی نشده است. هم‌چنین استاندارد بین‌المللی IEC 60335-2-65:2002 مربوط به ایمنی ساختار و بدنه PACs است و عملکرد و سایر ویژگی‌های این دستگاه‌ها را دربر نمی‌گیرد [۳۰، ۲۹]. در سال‌های اخیر چندین روش آزمون در کشورهای مختلف توسعه یافته است و بعضی از آن‌ها تبدیل به استانداردهای ملی نیز شده‌اند، اما این روش‌ها نیز

هیچ‌کدام روشی جامع برای ارزیابی تمامی زمینه‌های عملکردی PACs نیستند [۳۱-۴۲]. استاندارد ANSI/AHAM AC-1:2006 نخستین استاندارد توسعه‌یافته برای ارزیابی عملکرد PACs است که در اوایل دهه ۱۹۸۰ توسط انجمن تولیدکنندگان لوازم‌خانگی آمریکا پیشنهاد گردید و در سال ۲۰۰۵ به‌عنوان استاندارد ملی ایالات‌متحده پذیرفته شد [۴۳]. سایر استانداردها پس‌از این استاندارد و در مواردی هم‌زمان با آن توسعه یافته‌اند. جدول ۲ استانداردهای توسعه‌یافته و استفاده‌شده در این زمینه را نشان می‌دهد.

با مشاهده جدول ۲ می‌توان فهمید که بیشتر استانداردهای موجود، کارایی دستگاه را در حذف ذرات معلق مورد ارزیابی قرار می‌دهند. شاخص مورد استفاده برای این منظور، نرخ تحویل هوای پاک (CADR) است که بیشترین استفاده را در بین همه استانداردها دارا است [۳۴]. مطابق استاندارد آمریکا، کانادا و ژاپن، دستگاه PAC به ترتیب باید دارای CADR حداقل ۱۲، ۴ و ۸ برابر ابعاد اتاق برحسب مترمربع باشد [۴۴]. شاخص CADR، علاوه بر ذرات، برای آلودگی‌های گازی نیز کاربرد دارد اما مقادیر آن متفاوت از CADR ذرات خواهد بود. شاخص CADR، عملکرد طولانی‌مدت دستگاه را نمی‌سنجد و معمولاً پس از ۲۰ دقیقه روشن بودن دستگاه در اتاق آزمون، محاسبه می‌شود. در استاندارد چینی GB/T 18801:2015 تلاش شده است عملکرد طولانی‌مدت دستگاه از طریق محاسبه شاخصی به نام جرم تصفیه تجمعی (CCM) تعیین شود [۳۳].

چندین روش استاندارد غیراختصاصی نیز در جدول ۲ به چشم می‌خورد. این استانداردها در اصل برای اندازه‌گیری کارایی انواع مختلف فیلترها و کیفیت هوای داخل تدوین شده‌اند و سابقه آن‌ها اغلب بسیار بیشتر از استانداردهای اختصاصی PACs است [۴۳].

حذف ذرات معلق بسیار متفاوت (از ۱۵ تا ۹۰ درصد) گزارش شده است. به نظر می‌رسد که دستگاه‌های مجهز به هپا و الکتروستاتیک دارای بیشترین و یون‌سازها و ازن‌سازها دارای کمترین کارایی برای حذف ذرات هستند. همچنین، گزارش شده است که دستگاه‌های یون‌ساز علاوه بر آلاینده ثانویه ازن، ذرات معلق با اندازه ۵۵-۱۰ نانومتر نیز تولید می‌کنند [۴۹]. جدول ۳ نشان می‌دهد که کارایی بسیاری از دستگاه‌های PAC برای حذف ذرات کوچک‌تر از ۰/۵ میکرومتر بسیار کم و در بعضی موارد کمتر از ۶۰ درصد است. با افزایش اندازه ذرات، کارایی بهتر می‌شود و به بالای ۸۰ درصد می‌رسد [۴۸]. یکی از دلایل، این است که در این دستگاه‌ها، فیلترهای هپای واقعی با درجه MERV ۱۷ تا ۲۰ (کارایی ۹۹/۹۷ درصد برای ذرات ۰/۳ میکرومتر) استفاده نشده است و فیلترهای شبه هپا با MERV ۱۳-۱۴ یا کمتر مورد استفاده قرار گرفته است [۵۰]. اما همان‌طور که اشاره شد فیلترهای هپا نیز محدودیت‌های خاص خود را در این دستگاه‌ها دارند.

بر اساس جدول ۳ در ارتباط با حذف گازها و بخارهایی همچون آمونیاک، استیک اسید، استالدهید و تولوئن در بعضی از موارد کارایی ۹۰ درصدی گزارش شده است هرچند در موارد زیادی کارایی PAC برای حذف گازها و بخارها کمتر از ۶۰ درصد بوده است [۴۴].

در ارتباط با دستگاه‌های مجهز به UV-PCO، نتایج مطالعات نشان می‌دهد که در صورت طراحی درست، کارایی این دستگاه‌ها قابل‌مقایسه با جذب سطحی است. اما در حال حاضر دستگاه‌های مجهز به UV-PCO موجود در بازار کارایی مؤثری در حذف گازها ندارند. گفته می‌شود که مشکل ادغام نشدن بهینه UV، کاتالیست و جریان هوای آلوده باعث می‌شود که این فناوری برای تصفیه هوای داخل مناسب نباشد [۴۸]. مطالعات بیشتری برای درک مکانیسم‌ها و طراحی بهینه فرآیندهای پلاسما، UV-PCO و اکسیداسیون ازن مورد نیاز است.

اثربخشی PACs در کنترل کووید-۱۹

از زمانی که احتمال هواپرد بودن ویروس کووید-۱۹ مطرح شد، سازمان WHO، نرخ تعویض هوا بین ۱۲-۶ ACH (بین ۶۰ تا ۱۶۰ لیتر بر ثانیه به ازای هر بیمار) را توصیه کرد [۴۶]. از همان زمان، تصفیه کردن هوا به‌ویژه با استفاده از PACs مجهز به فیلتر شبه

برخی از این استانداردها در مواردی توسط مطالعات گذشته برای ارزیابی عملکرد PACs مورد استفاده قرار گرفته‌اند یا برای استفاده در این زمینه پیشنهاد شده‌اند [۴۵، ۲۳]. ANSI/ASHRAE 52.2:1992 و GB/T 18883-2002 مهم‌ترین این استانداردها را تشکیل می‌دهند. در این استانداردها، کارایی فیلترها بر اساس MERV از یک تا ۲۰ تقسیم‌بندی می‌شود. از فیلترهای با درجه MERV بین ۵ تا ۷ معمولاً به عنوان پیش فیلتر و از فیلترهایی با درجه MERV بین ۷ تا ۱۴ به عنوان فیلتر اصلی در دستگاه‌های PAC استفاده می‌گردد [۲۲]. فیلترهای با درجه MERV بین هفت تا ۱۴ تقریباً به اندازه فیلترهای هپای واقعی (MERV بین ۱۷ تا ۲۰) کارایی دارند و دبی هوا و در نتیجه CADR بالاتری را تأمین می‌نمایند. در عین حال محدودیت‌های فیلترهای هپا را از نظر قیمت و افت فشار ندارند. همچنین سازمان بهداشت جهانی (WHO) نیز در راهنمای خود در ارتباط با کنترل کووید-۱۹، دستگاه‌های PAC دارای فیلتر با MERV ۱۳ و ۱۴ را مؤثر دانسته است [۴۶].

کارایی PACs در ارتقای کیفیت هوای داخل ساختمان

یکی از فاکتورهای مهم در انتخاب PACs، میزان تعویض هوا در ساعت ((Air changes per hour (ACH) است. این شاخص قابل تبدیل به CADR است و از این‌رو به عنوان معیاری برای انتخاب این دستگاه‌ها می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد [۴۶]. در مطالعات بررسی شده (۲۰ مطالعه) عملکرد PACs در حذف ذرات هواپرد ریز، مورد ارزیابی قرار گرفته است (۴۰٪). ۱۰ مطالعه، حذف ذرات دود سیگار را ارزیابی نموده‌اند (۲۰٪). تعداد کمی از مطالعات نیز ذرات هواپرد درشت‌تر همچون ذرات حامل آلرژن‌های مایت، سگ و گربه را بررسی کرده‌اند (۵ مطالعه، ۱۰٪). در مطالعات زیادی، PACs مجهز به فیلتر هپا مورد بررسی قرار گرفته‌اند (۶۵٪). با این وجود، در سال‌های اخیر بسیاری از سازندگان، دستگاه PAC خود را هیبریدی نامیده‌اند که از چندین مرحله تمیزکننده هوا استفاده می‌نمایند اما قرارداد چندین فیلتر به دنبال هم و به صورت سری، مقاومت در برابر عبور هوا را افزایش می‌دهد که آن‌هم منجر به کاهش CADR یا نشستی هوا از کناره‌ها می‌شود [۴۸]. جدول ۳ بعضی از پارامترهای PACs در مطالعات گذشته را در ارتباط با حذف ذرات معلق، گازها و بخارها و میکروارگانیسم‌ها نشان می‌دهد. بر اساس جدول ۳ می‌توان گفت که کارایی دستگاه‌های PAC برای

جدول ۲. استانداردها و روش‌های آزمون اختصاصی توسعه یافته جهت ارزیابی عملکرد PACs

شاخص عملکرد	گاز	ذرات معلق (گستره اندازه μm)	کشور	استاندارد (روش آزمون)
CADR* ppm MERV**	کاربرد ندارد ازن خروجی کاربرد ندارد	دود سیگار (0.1 - 1.0)	ایالات متحده	ANSI/AHAM AC-1:2006
		خاک جاده آریزونا (0.5 - 3.0)		AHAM AC-2-2009
		گرده درخت توت (5 - 11)		AHAM AC-3-2009
		-		ANSI/UL 867:2021
		گردوغبار (0.3-1.0)		ANSI/ASHRAE 52.2:1992
		گردوغبار (1.0-3.0)		

گردوغبار (3.0-10.0)			
CADR	کاربرد ندارد	کلرید سدیم پلی دیسپرس NaCl (0.05 - 5)	کانادا NRCC-54013-2011
CADR, SPRE*** میزان حذف (%) IAQ****	تک گاز (فرمالدئید، تولوئن و ...) کاربرد ندارد رادون، فرمالدئید، مونوکسید کربن و ...	دود سیگار (0.1 - 1.0) خاک جاده آریزونا (0.5 - 3.0) گرده درخت توت (5 - 11) باکتری استافیلوکوکوس آلبوس ذرات معلق قابل تنفس	چین GB/T 18801:2015 GB 21551.3-2010 GB/T 18883-2002
میزان حذف (%) SPRE	تک گاز (آمونیاک، استالدئید و اسید استیک) NO ₂ , SO ₂	دود سیگار گردوغبار استاندارد (JIS Z 8901)	ژاپن JEM 1467:2013 JIS C 9615:2006
CADR, SPRE	ترکیبی (استون، استالدئید، هپتان و تولوئن)	DEHS****، آلرژن های گریه، استافیلوکوکوس اپیدرمیدیس، آسپرژیلوس نیگر (0.3 و 5)	فرانسه XP B44-200:2011
SPRE	کاربرد ندارد	ذرات (0.3, 0.5, <1.0)	کشورهای اسکانديناوی Nord test method – NT CONS 009:1985
زمان بازیافت (دقیقه)	کاربرد ندارد	DEHS (<5.0)	سوئیس EN-HSLU-2016 (HP-151554)
میزان حذف (%) CADR	ترکیبی (آمونیاک، استالدئید، اسید استیک، تولوئن، فرمالدئید)	ذرات کلرید پتاسیم KCl (0.3)	کره جنوبی SPS-KACA 002-132
SPRE	VOCS, اسیدها، بازها و ...	PM ₁ – PM ₁₀	بین المللی ISO 29464:2017

*نرخ تحویل هوای پاک (Clean air delivery rate), **حداقل مقدار کارایی گزارش شده (Minimum Efficiency Reporting Value), ***کارایی حذف عبور یک مرحله ای (Single-pass removal efficiency), ****شاخص کیفیت هوای داخل (Indoor air quality), *****دی-اتیل-هگزیل-سباتات (Di-Ethyl-Hexyl-Sebacat).

PACs در کنترل کووید-۱۹ (۱۵ مطالعه، ۳۰٪) بیشتر در محیط های بیمارستانی و کلینیک ها و تعداد کمتری نیز در فضاهای عمومی، مدارس و سالن های اداری انجام شده اند [۱۷، ۵۷-۵۴].

هپا نیز توصیه گردید. از آنجایی که تعویض هوای محیط، اولویت اول در بین روش های مهندسی کنترل کووید-۱۹ به شمار می رود، از این رو بیشتر مطالعات بر نرخ تعویض هوای تأمین شده توسط PACs و این دستگاه ها تأکید کردند [۲۶]. مطالعات مربوط به کارایی

جدول ۳. کارایی PACs گزارش شده در مطالعات گذشته در ارتباط با بهبود کیفیت هوای داخل ساختمان

منبع	کارایی حذف (CADR یا (%)) (m ³ /h)	دبی (m ³ /h)	ذرات و گازهای آزمون	نوع فرآیند تصفیه	نوع آزمون یا مطالعه	ازن یا سایر محصولات فرعی گزارش شده	نتیجه گیری محققان در خصوص کارایی PACs
[۵۱]	CADR ذرات ۲۹۵ CADR فرمالدئید ۱۱۰ CADR بخارها ۲۷-۱۳۴	دبی هواکش اتاقک آزمون 500	آلاینده های معمول هوای داخل به شکل ترکیبی شامل دود سیگار (0.3-2.5 μm)، تولوئن، استالدئید، استون، زایلن، ...	۶ دستگاه PAC مورد مطالعه قرار گرفتند. نوع فرآیند مشخص نشده اما با توجه به ترکیبی بودن آلاینده ها، فرآیند تصفیه هیبریدی بوده است.	آزمایشگاهی (اتاقک آزمون مطابق با استاندارد GB/T 18801:2015)	-	PACs عملکرد قابل قبولی برای ارتقای کیفیت هوای داخل به ویژه در مورد ذرات معلق دارند.
[۵۲]	CADR ذرات ۵۶۰-۲۰ CADR فرمالدئید ۱۶۳-۰ حذف ذرات بین ۲۲-۹۲ درصد، کارایی حذف گازها و بخارها بر اساس نوع گاز متفاوت و بین ۵۰-۰ درصد	دبی PACs 120-600	گردوغبار، گرده گیاهان، اسپور بیولوژیک، نیکوتین، وینیل پیریدین، فرمالدئید، مونوکسید کربن، دی اکسید نیتروژن	چندین دستگاه PAC مجهز به فیلترهای هپا، الکتروستاتیک، یون ساز و ازن ساز مورد آزمون قرار گرفتند.	آزمایشگاهی (اتاقک آزمون مطابق AHAM AC-1) بازمان نمونه برداری ۲۰ دقیقه برای ذرات تا ۱۸۰ دقیقه برای مونوکسید کربن	-	PACs عملکرد یکسانی در تصفیه آلاینده های داخل ندارند. CADR و کارایی آن ها تفاوت بسیار زیادی با هم دارد. دستگاه های مجهز به هپا و الکتروستاتیک دارای بیشترین و یون سازها و ازن سازها دارای کمترین کارایی برای حذف ذرات هستند. PACs دارای جاذب سطحی کارایی خوبی در حذف گازها و بخارها (به استثنای نیکوتین و مونوکسید کربن) دارند. شاخص CADR پس از کار کردن دستگاه به مدت طولانی، افت قابل توجهی دارد.
[۵۳]	CADR ذرات	دبی PACs	دود حاصل از	سه نوع دستگاه	آزمایشگاهی (اتاقک	-	PACs مجهز به فیلتر هپا (به ویژه

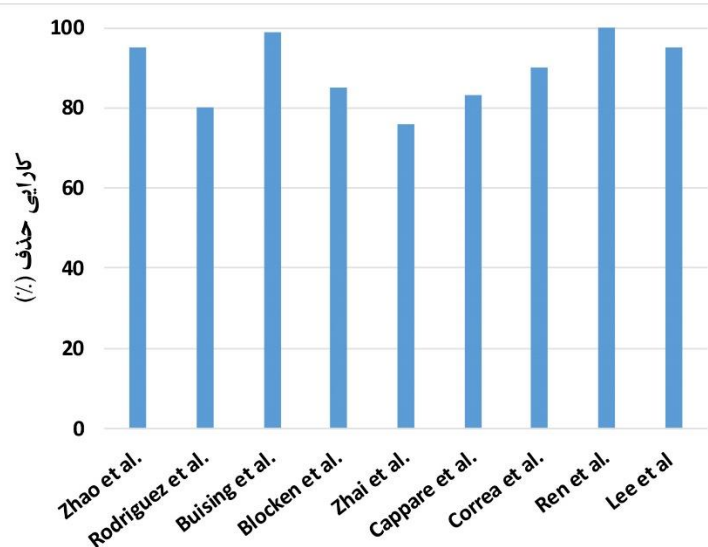
<p>دستگاه‌های با دبی بالا) دارای عملکرد مؤثری در حذف آئروسولها هستند و در حضور آن‌ها، ذرات معلق ۴ تا ۵ برابر سریعتر از زمانی که HVAC به تنهایی استفاده می‌شود، تصفیه می‌شوند. در صورت استفاده از دو دستگاه PAC همراه با HVAC، شاخص ACH اتفاق از ۱۳/۹ به ۳۹/۲ و زمان پاکسازی اتاق از ۱۹ دقیقه به ۶ دقیقه ارتقا می‌یابد.</p>	<p>آزمون با حجم ۲۴ مترمکعب دارای ACH برابر با (۲/۳) و اتاق بیمارستانی واقعی با حجم ۳۷ مترمکعب دارای ACH برابر ۱۳/۹</p>	<p>PAC مجهز به فیلترهای هیا H13 مورد آزمون قرار گرفتند.</p>	<p>محلول گلیکول آبی با میانگین اندازه ذرات معلق در هوا ۱ میکرومتر</p>	<p>200-467</p>	<p>۲۰۰-۴۶۷، زمان پاکسازی ۱۹-۳۱ دقیقه و همراه با سیستم HVAC ۶ دقیقه</p>
<p>PACs مجهز به فیلتر الکتروستاتیک در کاهش ذرات معلق دود چوب در خانه‌های دارای بخاری چوبی مؤثر می‌باشند. هر چه اندازه ذرات کاهش می‌یابد کارایی پایین تر می‌باشد.</p>	<p>در شرایط واقعی، در یک خانه به مساحت ۱۲۵ متر مربع دستگاه PAC به مدت ۱۲ ساعت روشن و ۱۲ ساعت خاموش شد. در هر دو حالت میزان جرمی و عددی ذرات معلق $PM_{2.5}$ اندازه گیری شد.</p>	<p>یک نوع دستگاه PAC تجاری مجهز به فیلتر الکتروستاتیک در خانه‌های دارای بخاری چوبی مورد آزمون قرار گرفت.</p>	<p>دود چوب حاصل از بخاری چوبی</p>	<p>دبی PACs 180</p>	<p>CADR دود ۱۸۰، کارایی حذف ۶۱ تا ۸۵ درصد، برای ذرات کوچکتر از ۱ میکرومتر حدود ۶۰ درصد و ذرات $PM_{2.5}$ بالاتر از ۷۶ درصد</p>
<p>دستگاه‌های مجهز به هیا و الکتروستاتیک کارایی بالایی (۹۰-۸۰ درصد) در اتاقی معمولی با حجم ۵۰ متر مکعب و دستگاه‌های یون ساز (۴۰-۶۰ درصد) برای حذف ذرات ۵۰-۵۰۰ نانومتر نشان دادند. در محیط بزرگتر با حجم ۳۹۲ متر مکعب، کارایی دستگاه‌های هیا و الکتروستاتیک برای حذف همین ذرات ۴۰-۶۰ درصد و کارایی دستگاه‌های یون ساز بسیار پایین تر و حدود ۱۰-۲۰ درصد بود. در عین حال، دستگاه‌های یون ساز علاوه بر ازن، در حضور ترپن‌ها، ذرات معلق با اندازه ۵۵-۱۰ نانومتر نیز تولید می‌کنند.</p>	<p>دستگاه الکتروستاتیک به میزان 3.8 mg/h و دستگاه‌های یون ساز 3.3-4.3 mg/h تولید نمودند. در حضور دستگاه یون ساز، غلظت فرمالدئید نیز افزایش یافت و ذرات معلق ثانویه نیز ایجاد گردید.</p>	<p>چندین دستگاه PAC مجهز به فیلترهای هیا، الکتروستاتیک و یون ساز مورد آزمون قرار گرفتند.</p>	<p>ذرات ۵۰-۵۰۰ نانومتری</p>	<p>دبی دستگاه‌های هیا ۳۰۹-۵۷۱، الکتروستاتیک ۸۵۰ و دستگاه‌های یون ساز ۳۰-۵۰</p>	<p>CADR دستگاه‌های هیا ۱۸۸-۳۲۴، دستگاه الکتروستاتیک ۲۸۴، دستگاه‌های یون ساز ۳۰-۴۱</p>
<p>میانگین کارایی حذف ۱۲ ساعته بین کمتر از ۱۵ تا ۵۵ درصد بود. دستگاه‌های دارای فیلتر چین خورده هیا به دلیل کمک کردن به توزیع بهتر جریان هوا روی سطح فیلتر جذب سطحی، عملکرد بهتری داشتند. اما کارایی و زیادی دارد. طراحی بهینه فیلتر جذب سطحی نقش مهمی در کارایی حذف دارد. روش‌های پلاسما و UV-PCO کارایی پایینی نشان دادند و روش حذف بیولوژیکی در حذف بسیاری از VOCها مؤثر نبود. روش‌های پلاسما و اکسیداسیون ازن، دارای خروجی ناسالم می‌باشند.</p>	<p>ازن در خروجی دستگاه‌های پلاسما، هیبرید پلاسما و UV-PCO و اکسیداسیون ازن بسیار بالاتر از حد تعیین شده OSHA (100 ppb) بود. حتی در دستگاه‌های مجهز به فیلتر جذب سطحی اما دارای واحد بوزدای پلاسما نیز در حدود 20 ppb ازن انتشار یافت.</p>	<p>چندین دستگاه PAC مجهز به فیلترهای جذب سطحی، UV-PCO، پلاسما، هیبرید پلاسما و اکسیداسیون ازن و حذف بیولوژیکی مورد آزمون قرار گرفتند.</p>	<p>فرمالدئید و سایر VOCهای شاخص آلودگی هوای داخل ساختمان (۱۷ نوع)</p>	<p>دبی دستگاه‌های جاذب سطحی (۲۷۰-۵۷۰)، UV-PCO (۲۴)، پلاسما، اکسیداسیون ازن و حذف بیولوژیکی (۱۴-۲۷)</p>	<p>کارایی حذف برای دستگاه‌های مجهز به جذب سطحی ۲۵-۵۵ درصد، برای سایر دستگاه‌ها کمتر از ۱۵ درصد</p>
<p>کارایی دستگاه‌ها بسته به نوع فیلتر، دبی و نوع آلاینده متفاوت بود ولی به طور کلی برای گازهای اسید استیک، آمونیاک و تولوئن حدود ۹۰ درصد و بالاتر بود. در روش جدید پیشنهادی، با ضرب CADR در دبی در ضریب 0.83، کارایی حذف یک مرحله ای دستگاه به دست می‌آید.</p>	<p>آزمایشگاهی (اتفاک) آزمون با حجم ۴ متر مکعب مطابق با استاندارد ژاپن، کره و یک روش جدید پیشنهادی</p>	<p>۱۸ دستگاه PAC مجهز به فیلترهای هیا و جذب سطحی (کربن فعال) مورد آزمون قرار گرفتند.</p>	<p>آمونیاک، استیک اسید، استالدئید، تولوئن</p>	<p>۱۸۰-۴۲۰</p>	<p>CADR گازها ۹۶-۰</p>

گستره‌ی زیر میکرونی ($0.25/1\mu m$) و بالای میکرونی ($2/5\mu m$) تقسیم می‌کنند [۵۸]. در عین حال، منابع دیگری گستره این ذرات را بین $0.165/3\mu m$ تا $3/3\mu m$ تعیین کرده‌اند [۵۹، ۶۰]. بنابراین با در نظر گرفتن گزارش بیشتر مطالعات (اندازه ذرات بیشتر از $0.5\mu m$)، از لحاظ تئوری، حذف کامل این ذرات توسط PACs امکان‌پذیر است. Zhao و همکاران، کارایی حدود ۱۰۰ درصدی را توسط ۱۰۰ دستگاه PAC رایج در چین گزارش نموده‌اند، البته ذرات مورد اشاره

ویروس کووید-۱۹ اندازه‌ای کوچک (کمتر از $0.5\mu m$) دارد. این ویروس به‌تنهایی کمتر انتقال پیدا می‌کند و بیشتر توسط قطرات تنفسی فرد آلوده هنگام عطسه، سرفه، صحبت کردن و حتی نفس کشیدن انتقال می‌یابد. به همین جهت درباره طیف اندازه و مهم‌ترین ذرات انتقال‌دهنده ویروس‌ها، اختلاف نظر وجود دارد. Morris و همکاران، طیف اندازه این قطرات را یک تا چهار μm ذکر کرده‌اند [۵۴]. مطالعات دیگری، ذرات معلق عفونی را به دو

مورد استفاده قرار گرفته‌اند [۵۴، ۵۵، ۵۳]. در مطالعات زیادی گزارش شده است که PACs به‌ویژه زمانی که جریان هوا و در نتیجه تعویض هوای داخل اتاق، ضعیف است، در کنترل کووید-۱۹ می‌تواند بسیار موثر باشد [۶۴، ۵۴]. همچنین در مطالعاتی نیز اشاره شده است که PACs به همراه سیستم تهویه HVAC می‌تواند اثربخشی چند برابری در کنترل کووید-۱۹ داشته باشد و سرعت حذف ذرات معلق بسیار بالاتر رود [۴۷، ۵۷]. با وجود نتایج مثبت کارایی PACs در کنترل کووید-۱۹ توسط مطالعات مختلف، Zhao و همکاران پیشنهاد کرده‌اند که استفاده از PACs در کنترل کووید-۱۹ باید با احتیاط و به‌صورت مکمل به همراه روش‌های دیگر همچون تعویض هوا، ضد عفونی هوا و ... به کار رود. این محققان همچنین توصیه می‌کنند که در این زمینه فیلترهای هپا زودتر از موعد باید تعویض گردند. به‌علاوه، دفع این فیلترها همانند زباله‌های عفونی بیمارستانی باید انجام گردد [۶۱]. به نظر می‌رسد که

در این مطالعه، بیولوژیک نبودند [۶۱]. در این زمینه، مطالعات دیگری نیز در ارتباط با حذف ذرات معلق غیربیولوژیک توسط PACs انجام شده است و سپس نتیجه آن‌ها یا به طریق شبیه‌سازی یا با استفاده از شاخص‌هایی همچون CADR و ACH به ذرات بیولوژیکی نیز تعمیم داده شد [۵۶، ۵۷]. شکل ۱ کارایی PACs در کنترل کووید-۱۹ گزارش شده توسط مطالعات مختلف را نشان می‌دهد. بر اساس شکل ۱ می‌توان گفت که هرچند اثربخشی PACs در کنترل کووید-۱۹ توسط مطالعات مختلف، متفاوت گزارش شده است، اما در بیشتر این مطالعات به این موضوع اشاره شده است که PACs دارای فیلترهای چین‌خورده شبه هپا می‌توانند کارایی بالایی در کاهش بار آلودگی کووید-۱۹ داشته باشند [۴۷، ۵۰، ۶۴-۶۲]. علاوه بر فیلترهای شبه هپا، دستگاه‌های PAC مجهز به فناوری‌های دیگر همچون UVGI، پلاسما و PAC هیبریدی نیز برای کنترل کووید-۱۹ به طور موفقیت‌آمیزی

شکل ۱. کارایی PACs در کنترل کووید-۱۹ گزارش شده توسط مطالعات گذشته

خروجی دستگاه، MERV و SPRE و ویروس‌ها و میکروارگانیسم‌ها باشد. مطالعات بیشتر در این زمینه به‌ویژه در زمینه کارایی طولانی‌مدت فیلترها، عمر فعالیت کاتالیزورها و SPRE ویروس‌ها مورد نیاز است. آنچه با اطمینان بیشتر می‌توان گفت این است که دستگاه‌های PAC موجود در بازار (مجهز به فیلترهای شبه هپا با گرید ۱۳ و ۱۴) کارایی بالایی در حذف ذرات معلق و همچنین در کنترل کووید-۱۹ دارند. کارایی این دستگاه‌ها در حذف گازها و بخارها پایین‌تر است. دستگاه‌های مجهز به فرآیندهای PCO، UVGI، پلاسما، ازن، الکتروستاتیک و یون‌ساز باید بسیار با احتیاط، انتخاب و استفاده شوند.

این مطالعه به بررسی دستگاه‌های PAC، فرآیندهای تصفیه هوا، استانداردهای عملکرد و کارایی این دستگاه‌ها در حذف آلودگی‌های هوای محیط‌های داخلی پرداخته است. یکی از محدودیت‌های این مطالعه این است که بیشتر مطالعاتی که در گذشته انجام شده است در اتاقک‌های آزمون بر روی دستگاه‌ها

PACs مجهز به فیلترهای شبه هپا گرید ۱۳ و ۱۴ در تلفیق با لامپ‌های ضد عفونی‌کننده UV-C بهترین گزینه برای کنترل ذرات معلق بیولوژیکی است. البته بهتر است برای جلوگیری از ایجاد آلاینده‌های ثانویه، لامپ UV به طور دائمی روشن نباشد و تنها برای غیرفعال کردن ویروس‌ها و باکتری‌های به دام افتاده در مدیای فیلترها مورد استفاده قرار گیرد [۵۹].

نتیجه‌گیری

در بازار متنوع PACs، انتخاب دستگاه مناسب به‌ویژه برای افراد غیرمتخصص بسیار مشکل است. به دلیل فقدان استاندارد هماهنگ و جامع، ادعای سازندگان PACs به‌راحتی قابل راستی‌آزمایی نیست. یک استاندارد مناسب جهت PACs باید دارای آزمون‌های CADR ذرات، CADR گازها و بخارها (معمولاً فرمالدئید)، CCM، ضخامت و مساحت سطح فیلتر چین‌خورده، ضخامت و مساحت سطح فیلتر زغال فعال، تراز سروصدا، ازن

تشکر و قدردانی

نویسنده مقاله از معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی کردستان به دلیل حمایت از این مطالعه در قالب طرح تحقیقاتی با کد اخلاق IR.MUK.REC.1395/408 سپاسگزاری می‌نماید.

تضاد منافع

هیچ‌گونه تضاد منافی در انتشار نتایج این مطالعه وجود ندارد.

ملاحظات اخلاقی

ملاحظات اخلاقی خاصی در ارتباط با این مقاله وجود ندارد.

حمایت مالی

حمای مالی این مقاله، دانشگاه علوم پزشکی کردستان در قالب طرح تحقیقاتی با کد IR.MUK.REC.1395/408 است.

انجام گرفته‌اند و تعداد مطالعات انجام‌شده در محیط واقعی کمتر است. بنابراین نتیجه‌گیری‌های انجام‌شده نیز محدود به نتایج اتاق‌های آزمون است. هم‌چنین، به دلیل نبود مطالعات انجام‌گرفته در شرایط گوناگون آب و هوایی از جمله شرایط مرطوب و شرجی، نمی‌توان نتایج این مطالعه را به همه شرایط آب و هوایی تعمیم داد. فاکتورهای مهم دیگری که می‌توان پیرامون PACs به آن توجه داشت اما در این مطالعه به دلیل محدودیت‌های عنوان مطالعه و جلوگیری از طولانی شدن بیش‌ازحد متن، مورد بررسی قرار نگرفته‌اند، عبارتند از نصب، عملکرد و نگهداری PACs. هزینه‌های این دستگاه‌ها از جمله هزینه خرید اولیه، تعویض قطعات و هزینه‌های عملیاتی، سروصدای این دستگاه‌ها و درنهایت ایمنی ساختار و عملکرد آن‌ها. البته باید گفت در مطالعات گذشته نیز به هیچ‌یک از این فاکتورها پرداخته نشده است.

REFERENCES

- Bruce N, Perez-Padilla R, Albalak R. Indoor air pollution in developing countries: a major environmental and public health challenge. *Bull World Health Organ.* 2000;**78**(9):1078-92. PMID: 11019457
- Duflo E, Greenstone M, Hanna R. Indoor air pollution, health and economic well-being. SAPI EN. S. Surveys and Perspectives Integrating Environment and Society; 2008.
- Spengler JD, Chen Q. Indoor air quality factors in designing a healthy building. *Annu Rev Environ Resour.* 2000;**25**(1):567-600. DOI: 10.1146/annurev.energy.25.1.567
- Carrer P, Wargocki P, Fanetti A, Bischof W, Fernandes EDO, Hartmann T, et al. What does the scientific literature tell us about the ventilation-health relationship in public and residential buildings? *Build Environ.* 2015;**94**:273-86.
- Küpper M, Asbach C, Schneiderwind U, Finger H, Spiegelhoff D, Schumacher SJ, et al. Testing of an indoor air cleaner for particulate pollutants under realistic conditions in an office room. *Aerosol Air Qual Res.* 2019;**19**(8):1655-65. DOI: 10.4209/aaqr.2019.01.0029
- Elsaid AM, Mohamed HA, Abdelaziz GB, Ahmed MS. A critical review of heating, ventilation, and air conditioning (HVAC) systems within the context of a global SARS-CoV-2 epidemic. *Process Saf Environ Prot.* 2021;**155**:230-61. PMID: 34566275 DOI: 10.1016/j.psep.2021.09.021
- Curtius J, Granzin M, Schrod J. Testing mobile air purifiers in a school classroom: Reducing the airborne transmission risk for SARS-CoV-2. *Aerosol Sci Technol.* 2021;**55**(5):586-99. DOI: 10.1080/02786826.2021.1877257
- Peshkin MM, Beck I. A New and simplified mechanical air filter in the treatment of hay fever and Pollen Asthma. *J Lab Clin Med.* 1930;**15**:643-9.
- Criep LH, Green MA. Air cleaning as an aid in the treatment of hay fever and bronchial asthma. *J Allergy.* 1936;**7**(2):120-33.
- Kranz P. Indoor air cleaning for allergy purposes. *J Allergy.* 1963;**34**(2):155-64. DOI: 10.1016/0021-8707(63)90068-6
- Tuffley R, Zorab P. Portable air purifier. *Lancet.* 1964;**283**(7330):415-6. PMID: 14092961 DOI: 10.1016/s0140-6736(64)92793-x
- Offermann F, Sextro R, Fisk W, Grimsrud D, Nazaroff W, Nero A, et al. Control of respirable particles in indoor air with portable air cleaners. *Atmos Environ.* 1985;**19**(11):1761-71. DOI: 10.1016/0004-6981(85)90003-4
- Fox RW. Air cleaners: a review. *J Allergy Clin Immunol.* 1994;**94**(2):413-6. PMID: 8077600
- Shaughnessy RJ, Sextro RG. What is an effective portable air cleaning device? A review. *J Occup Environ Hyg.* 2006;**3**(4):169-81. PMID: 16531290 DOI: 10.1080/15459620600580129
- Novoselac A, Siegel JA. Impact of placement of portable air cleaning devices in multizone residential environments. *Build Environ.* 2009;**44**(12):2348-56. DOI: 10.1016/j.buildenv.2009.03.023
- Ongwande M, Kruewan A. Environment B. Evaluation of portable household and in-car air cleaners for air cleaning potential and ozone-initiated pollutants. *Indoor Built Environ.* 2013;**22**(4):659-68. DOI: 10.1177/1420326X12460254
- Zhai Z, Li H, Bahl R, Trace K. Application of portable Air purifiers for mitigating COVID-19 in large public spaces. *Buildings.* 2021;**11**(8):329. DOI: 10.3390/buildings11080329
- Dai H, Zhao B. Reducing airborne infection risk of COVID-19 by locating air cleaners at proper positions indoor: Analysis with a simple model. *Build Environ.* 2022;**213**:108864. PMID: 35136279 DOI: 10.1016/j.buildenv.2022.108864
- Manufacturers AoHA. In-House Survey of Homes in the United States. AHAM Washington, DC; 2002.
- World Consumer Air Treatment Systems Is, The Freedomia Group Inc.,. Global demand for consumer air treatment systems. March 2016.
- Idziak P, Gojtowski M. Smart air purifier suitable for small public spaces. In: ITM Web of Conferences; 2019.
- Harriman L, Stephens B, Brennan T. New guidance for residential air cleaners. *ASHRAE J.* 2019;**61**:14-23.
- F-09-002 UEPAJTRE. Residential air cleaners: a technical summary. 2018.
- Hart JF, Ward TJ, Spear TM, Rossi RJ, Holland NN, Loushin BG. Evaluating the effectiveness of a commercial portable air purifier in homes with wood burning stoves: a preliminary study. *J Environ Public Health.* 2011;**2011**:324809. PMID: 21331283 DOI: 10.1155/2011/324809
- Mølgaard B, Koivisto AJ, Hussein T, Hämeri K. A new clean air delivery rate test applied to five portable indoor air cleaners. *Aerosol Sci Technol.* 2014;**48**(4):409-17.
- Liu DT, Phillips KM, Speth MM, Besser G, Mueller CA, Sedaghat AR. Portable HEPA purifiers to eliminate airborne SARS-CoV-2: a systematic review. *Otolaryngol Head Neck Surg.* 2022;**166**(4):615-22. PMID: 34098798 DOI: 10.1177/01945998211022636
- Gunschera J, Markewitz D, Bansen B, Salthammer T, Ding H. Portable photocatalytic air cleaners: efficiencies

- and by-product generation. *Environ Sci Pollut Res Int*. 2016;**23**(8):7482-93. PMID: [26711293](#) DOI: [10.1007/s11356-015-5992-3](#)
28. Afshari A, Ekberg L, Forejt L, Mo J, Rahimi S, Siegel J, et al. Electrostatic precipitators as an indoor air cleaner—A literature review. *Sustainability*. 2020;**12**(21):8774.
 29. Ma D, Li S. IEC/ISO Standards of Air Cleaners. Handbook of Indoor Air Quality: Springer; 2022. p. 1-18.
 30. Commission IE. IEC 60335-2-65:2002 Household and similar electrical appliances – Safety – Part 2-65: Particular requirements for air-cleaning appliances; 2002.
 31. AFNOR. NF-B44-200:2016 Independent air purification devices for tertiary sector and residential applications - Test methods - Intrinsic performances. 2016.
 32. Association JEM. JEM 1467:2013 Air Cleaners of Household and Similar Use. 2013.
 33. China SAotPsRo. GB/T 18801:2015 Air Cleaner. 2015.
 34. Manufacturers AoHA. ANSI/AHAM AC-1:2006 Method for measuring performance of portable household electric room air cleaners. 2006.
 35. Canada NRCo. Method for testing portable air cleaners. National Research Council of Canada; 2011.
 36. associassion Js. JIS C 9615:1995 (R2006), The Japanese Industrial Standard specifies for air cleaners. 2006.
 37. NORDTEST. Nord test method – NT CONS 009:1985, Room air cleaners: Performance (NT CONS 009). 1985.
 38. Luserne university CfIBT. A testing method for the portable room air cleaner 'Aeris'. 2016.
 39. ISC. ISO 29464:2017, Cleaning of air and other gases. 2017. Available from: <https://www.iso.org/standard/62766.html>
 40. Association KAC. SPS-KACA 002-0132:2018, indoor air cleaners. 2018.
 41. China SAotPsRo. GB 21551.3-2010, Antibacterial and cleaning function for household and similar electrical appliances. 2010.
 42. Institute ANs. ANSI/ASHRAE Standard 52.2-2017, method of testing general ventilation air-cleaning devices for removal efficiency by particle size; 2017.
 43. Kim HJ, Han B, Kim YJ, Yoon YH, Oda T. Efficient test method for evaluating gas removal performance of room air cleaners using FTIR measurement and CADR calculation. *Build Environ*. 2012;**47**:385-93. DOI: [10.1016/j.buildenv.2011.06.024](#)
 44. China SAotPsRo. GB/T 18883-2002, Indoor Air Quality Standard; 2002.
 45. WHO. Roadmap to improve and ensure good indoor ventilation in the context of COVID-19. World Health Organization; 2021.
 46. Ren YF, Huang Q, Marzouk T, Richard R, Pembroke K, Martone P, et al. Effects of mechanical ventilation and portable air cleaner on aerosol removal from dental treatment rooms. *J Dent*. 2021;**105**:103576. PMID: [33388387](#) DOI: [10.1016/j.jdent.2020.103576](#)
 47. Chen W, Zhang JS, Zhang Z. Performance of air cleaners for removing multiple volatile organic compounds in indoor air. *ASHRAE Trans*. 2005;**111**(1):1101-14.
 48. Waring MS, Siegel JA, Corsi RL. Ultrafine particle removal and generation by portable air cleaners. *Atmos Environ*. 2008;**42**(20):5003-14. DOI: [10.1016/j.atmosenv.2008.02.011](#)
 49. Capparè P, D'Ambrosio R, De Cunto R, Darvizeh A, Nagni M, Gherlone E. The usage of an air purifier device with HEPA 14 filter during dental procedures in COVID-19 pandemic: A randomized clinical trial. *Int J Environ Res Public Health*. 2022;**19**(9): 5139. PMID: [35564533](#) DOI: [10.3390/ijerph19095139](#)
 50. Yang R, Yin K, Xu P, Wu P. A mixing model for comprehensive evaluation on the removal performance of portable air cleaners. InIOP Conference Series: Earth and Environmental Science; 2020.
 51. Shaughnessy RJ, Levettin E, Blocker J, Sublette KL. Effectiveness of portable indoor air cleaners: sensory testing results. *Indoor Air*. 1994;**4**(3):179-88. DOI: [10.1111/j.1600-0668.1994.t01-1-00006.x](#)
 52. Lee JH, Rounds M, McGain F, Schofield R, Skidmore G, Wadlow I, et al. Effectiveness of portable air filtration on reducing indoor aerosol counts: preclinical observational trials. *J Hosp Infect*. 2022;**119**:163-9. PMID: [34562547](#) DOI: [10.1016/j.jhin.2021.09.012](#)
 53. Conway Morris A, Sharrocks K, Bousfield R, Kermack L, Maes M, Higginson E, et al. The removal of airborne severe acute respiratory syndrome coronavirus 2 (SARS-cov-2) and other microbial bioaerosols by air filtration on coronavirus disease 2019 (COVID-19) surge units. *Clin Infect Dis*. 2022;**75**(1):97-101. PMID: [34718446](#) DOI: [10.1093/cid/ciab933](#)
 54. Corrêa TQ, Blanco KC, Vollet-Filho JD, Morais VS, Trevelin W, Pratavieira S, et al. Efficiency of an air circulation decontamination device for micro-organisms using ultraviolet radiation. *J Hosp Infect*. 2021;**115**:32-43. PMID: [34126104](#) DOI: [10.1016/j.jhin.2021.06.002](#)
 55. Maurais T, Kriese J, Fournier M, Langevin L, MacLeod B, Blier S, et al. Effectiveness of selected air cleaning devices during dental procedures. *Mil Med*. 2023;**188**(1-2):80-5. PMID: [34114042](#) DOI: [10.1093/milmed/usab225](#)
 56. Tzoutzas I, Maltezou HC, Bamparesos N, Tasios P, Efthymiou C, Assimakopoulos MN, et al. Indoor Air Quality evaluation using mechanical ventilation and portable air purifiers in an academic dentistry clinic during the COVID-19 pandemic in Greece. *Int J Environ Res Public Health*. 2021;**18**(16):8886. PMID: [34444634](#) DOI: [10.3390/ijerph18168886](#)
 57. Liu Y, Zhao B. Size-dependent filtration efficiencies of face masks and respirators for removing SARS-CoV-2-laden aerosols. *Infect Control Hosp Epidemiol*. 2021;**42**(7):906-7. PMID: [32698929](#) DOI: [10.1017/ice.2020.366](#)
 58. Kapur V, Agarwal B, Baliga G, Bhambure JM, Garg V, Mathur J. ISHRAE COVID-19 guidance document for air conditioning and ventilation. *Indian Soc Heating, Refrig Air Cond Eng*. 2020;**15**.
 59. Stadnytskyi V, Anfinrud P, Bax A. Breathing, speaking, coughing or sneezing: What drives transmission of SARS-CoV-2?. *J Intern Med*. 2021;**290**(5):1010-27. PMID: [34105202](#) DOI: [10.1111/joim.13326](#)
 60. Zhao B, Liu Y, Chen C. Air purifiers: A supplementary measure to remove airborne SARS-CoV-2. *Build Environ*. 2020;**177**:106918. PMID: [32336870](#) DOI: [10.1016/j.buildenv.2020.106918](#)
 61. Rodríguez M, Palop ML, Seseña S, Rodríguez A. Are the Portable Air Cleaners (PAC) really effective to terminate airborne SARS-CoV-2?. *Sci Total Environ*. 2021;**785**:147300. PMID: [33940414](#) DOI: [10.1016/j.scitotenv.2021.147300](#)
 62. Buising KL, Schofield R, Irving L, Keywood M, Stevens A, Keogh N, et al. Use of portable air cleaners to reduce aerosol transmission on a hospital coronavirus disease 2019 (COVID-19) ward. *Infect Control Hosp Epidemiol*. 2022;**43**(8):987-92. PMID: [34266516](#) DOI: [10.1017/ice.2021.284](#)
 63. Blocken B, van Druenen T, Ricci A, Kang L, van Hooff T, Qin P, et al. Ventilation and air cleaning to limit aerosol particle concentrations in a gym during the COVID-19 pandemic. *Build Environ*. 2021;**193**:107659. PMID: [33568882](#) DOI: [10.1016/j.buildenv.2021.107659](#)
 64. Persson A, Atroshi I, Tyszkiewicz T, Hailer N, Lazarinis S, Eisler T, et al. EPOS trial: the effect of air filtration through a plasma chamber on the incidence of surgical site infection in orthopaedic surgery: a study protocol of a randomised, double-blind, placebo-controlled trial. *BMJ Open*. 2022;**12**(2):e047500. PMID: [35115346](#) DOI: [10.1136/bmjopen-2020-047500](#)